

Laajamittainen kaksikielinen suomi-saame opetus / Pasilan peruskoulu

10.2 Paikallisesti päätettävät asiat

2. Kenelle kaksikielinen opetus on tarkoitettu ja mitkä ovat oppilaaksi oton periaatteet

Laajamittaiseen kaksikieliseen suomi-saame opetukseen voi hakeutua oppilaat, joiden perheissä toivotaan lapsen kasvavan kaksikieliseksi. Jos oppilaan äidinkieli ei ole kumpikaan opetuskielistä, on erityisesti huolehdittava siitä, että hän saavuttaa riittävän kielitaidon koulun opetuskielissä. Oppilaalla on mahdollisuus siirtyä saamenkieliseen opetukseen, mikäli tähän on edellytyksiä ja luokalla on tilaa. Laajamittainen kaksikielien suomi-saame opetus muodostaa jatkumon varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Opetuksen jatkumon ja siirtymävaiheiden suunnittelu edellyttävät yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kesken.

3. Kohdekielen sekä koulun opetuskielen tuntijako

Laajamittaisessa kaksikielisessä suomi-saame opetuksessa noudatetaan valtakunnallista opetussuunnitelmaa ja Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston hyväksymää tuntijakoa. Laajamittaista kaksikielistä suomi-saame opetusta voidaan toteuttaa vuosiluokilla 1.-9. Valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaan opetuksesta vähintään 25 % annetaan kohdekielellä. Opetus- ja kohdekielellä opettavien aineiden sisällöt määritellään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Kaikkia oppiaineita voidaan opettaa perusopetuksen kestäessä sekä kohdekielellä että koulun opetuskielellä. Kaksikielinen opetus järjestetään niin, että kaikki oppilaat voivat saavuttaa perusopetuksen aikana jatko-opintokelpoisuuden toisen asteen opetukseen.

4. Kaksikielisen opetuksen keskeiset kielelliset tavoitteet

Laajamittaisen kaksikielisen suomi-saame opetuksen keskeinen tavoite on saavuttaa toiminnallinen kaksikielisyys. Toiminnallisella kaksikielisyydellä tarkoitetaan kykyä käyttää kahta tai useampaa kieltä tarkoituksenmukaisesti. Kohdekielisessä opetuksessa varmistetaan lapsen oman äidinkielen kehitys. Koulun opetuskieli ja kohdekieli muodostavat kokonaisuuden, ja molempien kielten oppimista tuetaan yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Oppilaat saavuttavat oppiaineissa saman tietotason kuin yksikielisessäkin opetuksessa. Opetuksessa luodaan perusta elinikäiselle kielten oppimiselle sekä kielten ja kulttuurien moninaisuuden arvostamiselle.

Kielelliset tavoitteet	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Tekstien tulkitseminen	Tekstien tuottaminen	Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
1 - 2	*Ymmärtää pääajatuksat puheesta joka käsittelee koulussa säännöllisesti toistuvia teemoja. * Osaa toimia arjen vuorovaikutustilanteissa.	*Ymmärtää yksinkertaisia ja kaikkein tavanomaisinta sanastoa sisältäviä tekstejä. *Ymmärtää pääajatuksat lyhyistä teksteistä.	* Osaa kuvata lähipiiriään lyhyesti. * Osaa kirjoittaa tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään.	*Tunnistaa pohjoissaamenkielen kirjaimet ja tietää vastaavat äänteet. *Tutustuu saamenkieliseen tarinaperinteeseen.

Kielelliset tavoitteet	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Tekstien tulkitseminen	Tekstien tuottaminen	Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
3 - 6	<p>*Osaa kysyä ja vastata tuttuja aiheita käsitteleviin yksinkertaisiin kysymyksiin.</p> <p>*Pystyy ilmaisemaan lyhyesti mielipiteensä.</p>	<p>*Ymmärtää lyhyitä ja yksinkertaisia asiatekstejä</p> <p>*Ymmärtää yksinkertaisia ohjeita ja tehtäviä</p> <p>*Tuntee opiskeltaviin aiheisiin liittyvät keskeiset käsitteet</p>	<p>*Osaa tuottaa lyhyitä kertomuksia ja muita tekstejä</p> <p>*Osaa kuvailla yksinkertaisia tapahtumia ja pystyy selittämään yksinkertaisin lausein, miten jokin tehdään, tai on tehty.</p>	<p>*Tunnistaa kielen perusrakenteita ja oikeinkirjoituksen ominaispiirteitä ja käyttää niitä oman tekstinsä tuottamisessa</p> <p>*Osaa tehdä havaintoja saamen kielen ja muun osaamansa kielen rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä</p> <p>* Tutustuu saamelaiseen kertomaperinteesen ja myytteihin.</p>
7 - 9	<p>* Pystyy tekemään itsensä ymmärretyksi ja osallistumaan keskusteluun</p>	<p>*Ymmärtää pääasiat selkeistä teksteistä, jotka käsittelevät oppiaineeseen liittyviä kysymyksiä</p> <p>*Osaa erottaa yleisimmät tekstilajit toisistaan</p>	<p>*Pystyy tuottamaan eri oppiaineisiin liittyviä tekstejä, joissa kuvailee havaintoja ja välittää tietoa</p>	<p>* Tuntee ja osaa saamen kielen keskeisiä kielitiedon käsitteitä ja rakenteista keskeisimmät ominaispiirteet</p> <p>*Osaa havainnoida saamen kielen rytmiä, intonaatiota ja muita ääntämisen piirteitä ja ääntää luontevasti</p> <p>*Tutustuu saamelaiseen kansanperinteeseen: musiikkiin, kertomuksiin ja saamelaiseen perinnetietoon.</p>

Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan:

- mitkä oppiaineet tai oppiaineiden sisältöalueet opetetaan koulun opetuskielillä ja mitkä kohdekielillä

Laajamittainen suomi-saame –opetus ”pasilaksi”

Jos saamen kieli ja kulttuuri ovat perheellesi tärkeitä, voit opiskella saamenkielisessä opetuksessa, kaksikielisellä luokalla. Saamenkielisellä luokalla opiskelet noin puolet opinnoistasi saameksi ja loput suomeksi. Kaksikieliseen opetukseen voit päästä ilman erillistä pääsykoetta. Sinua opettaa luokassa saamenkielinen opettaja. Osa opiskelusta tapahtuu yhdessä oman vuositason suomenkielisessä ryhmässä, jolloin on mahdollista, että sinua opettaa yhdessä sekä suomenkielinen että saamenkielinen opettaja.

Saamenkielisessä opetuksessa opiskelet pohjoissaamen kieltä ja oppiaineita pohjoissaamen kielellä. Opiskelussa opit saamen kieltä, saamelaisen kulttuurin asioita, sen arvoja ja sen monia muotoja. Pasilan peruskoulussa saamenkielisessä opetuksessa opit saamelaisten erityisestä suhteesta luontoon mutta tärkeää on myös, että saat vahvistaa saamelaisuuttasi osana kaupunkilaisuutta. Kun opit lisää saamenkielistä erityissanastoa, opit lisää myös saamelaisesta tavasta elää ennen, nyt ja tulevaisuudessa.

Saamenkielinen opetus on osa Pasilan peruskoulun toimintaa. Saamen kieltä ja kulttuuria on näkyvillä koulussa kaikille oppilaille. Yhteiset tapahtumat ja saamelaisten kalenterin tunteminen ja ymmärtäminen ja juhlapäivien viettäminen kuuluvat kaikille koulun oppilaille. Yhteisten tapahtumien ja sinun kouluopiskelun tueksi koulu tekee yhteistyötä monien saamelaisyhteisöjen kanssa.

On tärkeää, että saat tietää ja tuntea monipuolisesti saamelaisten kieli- ja kulttuuriyhteisöjen tavoitteita ja toimintaa ja kertoa siitä muillekin. Samalla kun olet Pasilan peruskoulun saamenkielisellä luokalla, olet osa niin saamelaisten yhteisöllisyyttä kuin koulumme yhteisöä. Eri kulttuurit, tavat ja kielet ovat yhdessä sinun kouluopiskelusi perusta, joiden ansiosta voit kasvaa oppien uusia asioita sekä saameksi että suomeksi. Opit ja opiskelet tämän opetussuunnitelman aiheita, aineita, kokonaisuuksia ja käsitteitä niin saameksi kuin suomeksikin.